

02:26

De Jonge: Loslaten anderhalvemeterregel betekenisvolle stap

Hugo de Jonge: 'Als je je niet vaccineert, raak je zeer waarschijnlijk vroeg of laat besmet'

Interview Met het loslaten van de afstandsregel zet Nederland vandaag een 'belangrijke, betekenisvolle en symbolische' stap naar het oude normaal, zegt demissionair minister Hugo de Jonge. Maar helemaal gerust op een winter zonder zorgen is hij niet.

Niels Klaassen 25 sep. 2021 Laatste update: 09:23

Hugo de Jonge heeft weinig talent voor somberen of twifelen. Als demissionair minister van Volksgezondheid (CDA) in de lastigste en 'hopelijk laatste' fase van de coronabestrijding, vindt hij vrijwel overal tegenliggers op zijn weg.

Burgemeesters die even dreigden om de handhaving van de nieuwste QR-regels te weigeren, horeca-ondernemers die de kont tegen de krib gooien, een Tweede Kamer waarin de steun afbrokkelt en zorgwekkender: een flink dalend vertrouwen bij Nederlanders in de corona-aanpak.

Lees ook

‘Kapotte koelkast vol Janssen-vaccins en Dansen met Janssen staan volledig los van elkaar’

De Jonge waarschuwt: ‘Wie voor toilet naar binnen gaat, moet ook QR-code tonen’

Maar zijn beleid of boodschap zal hij niet veranderen, zegt De Jonge in de week dat Nederland na anderhalf jaar afscheid neemt van de 1,5 meterplicht. „Ik zie de kritiek vooral als collectieve uiting dat iedereen er totaal klaar mee is. Wie niet? U, ik, wij allemaal toch”, zegt de minister in een vergaderzaaltje van de tijdelijke Tweede Kamer in Den Haag. De Algemene Politieke Beschouwingen zijn even gepauzeerd, De Jonge moet deze dagen vooral luisteren, ondertussen appt en mailt hij voortdurend om vandaag de 1,5 meter los te kunnen laten. De test- en QR-systemen moeten op orde zijn, de [vaccinatiegraad](#) moet hoger.

Het virus is nog niet weg. Maar we staan achter deze versoepeling, de adviseurs stellen dat het kan, we zien dat overal de rek eruit is

Je zou het kunnen zien als een feestdag, maar er hangt een grauwsliuier overheen, lijkt het. Hoe ziet u dat zelf?

„Het is een grote dag. We zetten een betekenisvolle, belangrijke stap. Alles kan bijna weer, maar wel met coronatoegangsbewijs. Het is ook symbolisch belangrijk: die 1,5 meterregel staat symbool voor alle beperkingen, voor een periode waarin we moesten leven met onderlinge afstand, iets onnatuurlijks, zeker als je juist nabijheid zoekt. Daar neem je afscheid van, maar behoedzaam.”

Demissionair minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid (CDA). © Robin Utrecht

Is het nog spannend, deze versoepeling?

„Zeker. Het RIVM schat dat er duizenden extra ziekenhuisopnames te verwachten zijn als de 1,8 miljoen mensen die niet gevaccineerd of niet eerder besmet zijn geraakt alsnog ziek worden. Het virus is nog niet weg. Maar we staan achter deze versoepeling, de adviseurs stellen dat het kan, we zien dat overal de rek eruit is. We doen het wel verantwoord, met tien vingers aan de pols.”

Een lek systeem dreigt. Als ondernemers niet controleren, heeft de coronapas niet veel zin.

„We zullen dit echt samen tot een succes moeten maken. Wijzen naar elkaar, van ‘jouw kant van de boot is lek’ helpt ons niet vooruit. Ik ben ervan overtuigd dat de stille meerderheid nuchter denkt: leuk is anders, maar het mot voorlopig even. Het kan ook, dat zien we in voetbalstadions en het buitenland al langer. En de burgemeesters zullen handhaven als het moet. Maar het begint echt bij mensen zelf. Ik roep iedereen op: neem je verantwoordelijkheid, we moeten dit samen doen. En als je baalt van de regels, dat mag, tuurlijk. Maar mopper dan op het virus, desnoods op het kabinet. Maar niet op de man of vrouw aan de deur van het café.”

© Robin Utrecht

Het coronadebat op sociale media is al tijden ontspoord, inclusief oorlogsvergelijkingen en de roep om ‘tribunalen’ voor beleidsmakers. Maar ook in het parlement zijn partijen kritisch over ‘discriminatie en tweedeling’ die de QR-bewijzen in de hand zouden werken. Daarvan wil De Jonge niks weten. Als Forum-aanvoerder Thierry Baudet losgaat met complottheorieën over het coronavirus, [keert de minister hem demonstratief de rug toe tijdens de politieke beschouwingen](#).

De CDA’er ziet dan ook geen ongelijke behandeling: de toegangstest blijft gratis, dus kan straks iedereen - ingeënt of niet - terecht in een bioscoop of restaurant. „We maken het nu juist mogelijk dat iedereen kan samenkomen. Dat is geen tweedeling, integendeel. En het interessante is: de beperkingen die we nog hebben, zijn vooral nodig omdat er een groep is die zich niet heeft laten vaccineren. Zij hebben de grootste kans anderen te besmetten en zelf besmet te raken. Omdat deze groep nog zo groot is, komt ook de toegankelijkheid van de zorg mogelijk weer in het gedrang. Dus laat ik duidelijk zijn: juist de groep niet-gevaccineerden keert zich het hardst tegen de coronabewijzen, terwijl dat systeem nu uitgerkend voor hén bedoeld is. We zitten met maatregelen omdat te veel mensen geen prik nemen. Dat is de harde waarheid.”

Maar is het wel een redelijk alternatief als je straks drie keer per week tientallen kilometers moet reizen voor een koffietje in het café of een theaterbezoek om de hoek?

„We hebben veel testlocaties, we gaan naar een capaciteit van 400.000 tests per dag. Iedereen kan binnen dertig minuten rijden bij een testlocatie zijn. Het eerste weekeinde kan je ergens in

een bepaalde regio nog wat meer wachttijd zien omdat vraag en aanbod niet precies aansluiten. Maar de capaciteit wordt enorm opgeschroefd. Is zo'n test dan een enorme beperking? Ik vind van niet. Het is een kleine moeite."

Duidelijk is: als je je niet vaccineert, raak je zeer waarschijnlijk vroeg of laat besmet

Begrijpt u de vaccinweigeraars? Kent u ze uit uw eigen omgeving?

„Nee, niet in mijn directe kring. Ik weet dat mensen soms bewust geen vaccin nemen. Ik respecteer dat, het is hun recht. Maar eerlijk gezegd begrijp ik het niet, nee. Daarvoor heb ik te veel leed gezien door dit virus. Ik ken duizend goede redenen om je te laten vaccineren en nul om het niet te doen. Ik ben minister van Volksgezondheid, niet de minister van ‘kijk maar wat je doet’. Ik voel het als mijn verantwoordelijkheid zoveel mogelijk mensen te beschermen. Ik moet eerlijk zijn over de feiten. En ik denk dat we met de [vaccinatiegraad](#) echt boven de 90 procent uit kunnen komen, zodat we ook van de maatregelen verlost kunnen raken.”

Het vertrouwen in de corona-aanpak is gedaald, ook in de Tweede Kamer slinkt de steun. Maar dat is geen reden uw eigen beleid of stijl te wijzigen?

„Nee, die sentimenten horen volgens mij echt bij de vaststelling dat men klaar is met het virus, terecht ook. De rek is eruit. Daarom zetten we vandaag een grote stap, is veel van ons leven weer zo goed als normaal. Ik denk dat veel mensen ook nuchter redeneren: joh, als dit even nodig is, dan is dat zo.”

De tekst gaat verder na de foto.

© Robin Utrecht

U wil nu geen einddatum noemen voor alle maatregelen, terwijl de vaccinatiegraad veel hoger is dan het aanvankelijke doel van 60 tot 70 procent voor groepsimmunitet.

„Met de deltavariant moeten we groepsimmunitet gewoon afschrijven. Duidelijk is: als je je niet vaccineert, raak je zeer waarschijnlijk vroeg of laat besmet. Als dat te snel gaat, riskeer je alsnog veel ziekenhuisopnames in korte tijd. Vandaar dat we stap voor stap, en eerst met het coronabewijs, versoepelen. Ondertussen gaan we door met vaccineren bij mensen die we eerst lastig bereikten, die twijfelen. We schatten dat zo'n 5 procent van de volwassenen echt niet wil en niet over te halen is. Maar voor iedere bovenarm werken we hard. We zitten nu op 82 procent van de volwassenen, we kunnen echt boven de 90 procent uitkomen.”

Veel mensen willen een eindpunt: 1 december is het klaar. Kan dat?

„Zo eenvoudig werkt het niet. Dit virus is grillig. Ik wil best met het virus afspreken dat het 1 december klaar is, maar de regels van de biologie verzetten zich daar tegen. We doen alles zo tijdelijk mogelijk. Begin november bekijken we het opnieuw.”

Kunnen grote publieksevenementen wel weer straks, de sinterklaasintochten bijvoorbeeld? Of moeten we juist rekening houden met nieuwe winterlockdowns door enorme toenames?

„Over die sinterklaasintochten: dat gaan we bekijken, dat is nu nog te vroeg om te zeggen. Over die mogelijke heftige stijging: helemaal uitsluiten kan je het niet, maar niets wijst er nu op dat nieuwe lockdowns nodig zijn. De bescherming tegen ziekenhuisopnames door de vaccins is echt indrukwekkend, van wel 95 tot 97 procent. Dat is iets om heel dankbaar voor te zijn.”

De Jonge bekijkt centrale covidhospitalen

Om de normale zorg zoveel mogelijk door te laten draaien, heeft De Jonge de ziekenhuizen gevraagd om te kijken of coronazorg ook geclusterd kan worden in tijden van een nieuwe piek aan patiënten. Deze ziekenhuizen krijgen dan een speciale flexibele ‘coronavleugel’.

De ziekenhuizen kunnen samen tot 1350 ic-bedden komen deze winter. Daarvan zijn honderden plekken nodig voor achterstallige ingrepen en planbare zorg, ook worden er 200 plekken nodig geacht voor een eventuele griepgolf.

Belangrijk is wel dat er niet meer dan 200 coronapatiënten een ic-plek nodig hebben, anders komt de planbare zorg of de griepcapaciteit in de knel.

[Nu liggen er nog ruim 180 coronapatiënten op de intensive care](#), dus er is weinig buffer, beseft de minister. „Ik blijf zeggen: het overgrote deel van die mensen had er niet hoeven liggen als ze het vaccin genomen hadden.”

Om toekomstige pandemieën beter te lijf te gaan, trekt het kabinet volgend jaar alvast 22 miljoen euro uit. Nederland wil - in EU-verband - meer zelfvoorzienend worden als het gaat om de productie van (grondstoffen voor) geneesmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en vaccins. „Ook de aansturing moet centraler. Het eilandenrijk waarin zorgverleners en GGD'en in een voortdurend overlegmodel zitten werkt niet in

crisistijd. Dus we gaan een structuur maken waarin de 25 GGD'en en de capaciteitsplanning centraal worden aangestuurd bij zo'n A-ziekte."

Daarnaast komt er een nationale zorgreserve van enkele duizenden arbeidskrachten die in een crisis kunnen helpen.

Bekijk hier onze video's over het coronavirus:

Interactive video

Click to pause and explore

01:56

QR-code ook verplicht bij toiletbezoek terras: kleine moeite

Uploaded by MyChannels